

یکی از اقدامات دولت چهاردهم که این روزها به عنوان دستاورد توسط برخی رسانه‌ها و دولتمردان مطرح می‌شود، آزادسازی واردات آیفون‌های جدید و کاهش سود بازرگانی این برند از تلفن‌های همراه است اما آیا در شرایط کنونی اقتصاد بهتر نیست همین ارز به واردات خودرو تخصیص یابد؟

«وطن امروز» دلایل کاهش تعرفه واردات تلفن همراه را بررسی کرد

آیفون تراپی بازار

در حالی که دولت برای کالاهای اساسی مشکل تأمین ارز دارد، واردات آیفون را آزاد کرد

سه‌شنبه ۱۵ آبان ۱۴۰۳
وطن امروز | شماره ۴۱۷۲
اقتصادی



گروه اقتصادی: در شرایطی که بیش از ۳ ماه از آغاز به کار دولت چهاردهم می‌گذرد، زمان مناسبی است تا به بررسی برخی جهت‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌های اقتصادی دولت بپردازیم. یکی از اقدامات دولت چهاردهم که این روزها به عنوان دستاورد توسط برخی رسانه‌ها و دولتمردان مطرح می‌شود، آزادسازی واردات آیفون‌های جدید و کاهش سود بازرگانی این برند از تلفن‌های همراه است.

در روزهای اخیر علی‌احمدنیا، مسئول اطلاع‌رسانی دولت با اشاره به آزادسازی و کاهش تعرفه واردات آیفون گفت: تعرفه ۹۶ درصدی واردات آیفون که مربوط به مصوبات قبلی بود، اصلاح و مشخص شد دولت چهاردهم بنا ندارد دست در جیب مردم کند. با مصوبه جدید دولت، واردات با ۱۵ و ۳۰ درصد برای تجاری و مسافری انجام می‌پذیرد. وی خاطر نشان کرد: از دیدگاه دولت چهاردهم در تمام امور، مردم حق دارند به تکنولوژی روز با قیمت مناسب دسترسی داشته باشند.

ماجرای ممنوعیت واردات آیفون ۱۴ به بالا چه بود؟

از ابتدای پاییز ۱۴۰۱ واردات آیفون ۱۴ به بالا به شکل تجاری و مسافری به کشور ممنوع شد. این تصمیم باعث شد قیمت آیفون ۱۳ به دلیل داشتن رجیستری و گارانتی از آیفون ۱۴ و ۱۵ قاچاق گران‌تر شود. عده‌ای ترجیح دادند با پول کمتر، از آخرین تکنولوژی موجود استفاده کنند و در کنار آن، با یک موبایل ارزان‌قیمت، سیمکارت خود را فعال کنند و جدیدترین مدل آیفون را به اینترنت متصل کنند.

اما در خردادماه امسال، تصویب‌نامه هیات وزیران منتشر شد که بر اساس آن، در صورت لغو ممنوعیت واردات تلفن همراه هوشمند بر اساس آن، در صورت لغو ممنوعیت واردات تلفن همراه هوشمند

مدیریت منابع ارزی یعنی صیانت از جیب مردم

اولین نکته‌ای که درباره ممنوعیت واردات آیفون‌های جدید در سال‌های گذشته مطرح می‌شد، حجم بالای ارزبری این کالا با توجه به مقیاس مصرفی آن در جامعه بود. به بیانی ساده‌تر، در شرایطی که کشور درگیر تحریم و جنگ اقتصادی همه‌جانبه است و دولت در بودجه سال آتی ۳ میلیارد دلار ارز ترجیحی کالای اساسی را کاهش می‌دهد، از دیدگاه اقتصاددانان منابع ارزی کشور نباید صرف واردات کالای مصرفی لوکسی به نام آیفون شود.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که به‌رغم ممنوعیت آیفون سری ۱۴ به بعد، مجموعاً حدود ۶۵۰ هزار دستگاه آیفون ۱۴ و ۱۵ به طور غیررسمی و قاچاق وارد کشور شده که ارزشی حدود ۶۵۰ میلیون دلار دارد اما نکته‌ای که در اینجا وجود دارد این است که اگر این ممنوعیت صورت نمی‌گرفت، با توجه به روند صعودی واردات آیفون قبل از سال ۱۴۰۰، هم‌اکنون شاهد واردات ۲،۵ میلیارد دلاری این تلفن همراه بودیم؟

در شرایط کنونی اقتصاد ایران واردات خودرو ضروری‌تر است یا آزادسازی آیفون؟

تبدیل شود؟ با توجه به انباشت تقاضا برای واردات آیفون در طول ۲ سال گذشته و فرهنگ تجمعی‌گرایی که در این سال‌ها ترویج شده، مشخصاً شاهد حجم بالایی از واردات این تلفن همراه خواهیم بود. همچنین باید مد نظر داشت که با توجه به برنامه برای ارزی رونمایی از آیفون‌های زیر ۶۰۰ دلار در ماه‌های آتی و تعرفه ۵ درصدی که برای واردات تلفن‌های همراه زیر ۶۰۰ دلار تعیین شده، می‌توان انتظار داشت واردات این تلفن همراه تشدید شود.

یکی از نکات مهمی که باید به آن توجه کرد، چالش واردات خودرو در سال‌های گذشته است. در ۲ سال گذشته، تنها دلیل مختل شدن واردات خودرو و ناکامی دولت وقت در این تعهد، محدودیت منابع ارزی بود. در شرایطی که خودرو به کالای سرمایه‌ای تبدیل شده و واردات آن علاوه بر کاهش حباب قیمتی در بازار داخلی، می‌تواند در کاهش مصرف سرانه سوخت و کاهش آلودگی هوا تأثیرگذار باشد، چرا یاد واردات یک تلفن همراه لاکچری به دغدغه دولت

ابهاماتی که هنوز برطرف نشده است

مهم‌ترین ابهام در روند واردات آیفون این است که پس از ۲ سال هنوز کسی به سوال اینکه چرا واردات آیفون ممنوع شد، پاسخ روشنی نداده است. همین حالا نیز با وجود اینکه گفته شده مشکل رجیستری آیفون برطرف می‌شود، زمان آغاز ثبت سفارش یا جزئیات رجیستری برای کسانی که این مدت تلفن همراه برند آیفون را به صورت قاچاق خریده‌اند، مشخص نیست. علاوه بر این، با وجود اینکه وزیر اقتصاد اعلام کرده است ارز واردات این برند با نرخ بازار توافقی خواهد بود ولی هنوز مشخص نیست آیا شرایط واردات آنها مانند سایر موبایل‌های بالای ۶۰۰ دلار است یا خیر. با توجه به اینکه در سال‌های اخیر واردات موبایل‌های زیر ۶۰۰ دلار با ارز نیمایی و موبایل‌های بالای ۶۰۰ دلار با ارز حاصل از صادرات انجام می‌شد، آیا احتمالاً همین روند برای آیفون نیز ادامه خواهد

یافت یا نه؟ دقیق اطلاع‌رسانی نشده است. **دوره‌ای سیاست‌گذار: واردات آیفون با مدیریت منابع ارزی؟** برخی فعالان بازار موبایل معتقدند با روش اعلام‌شده کنونی، حق انتخاب از مصرف‌کننده سلب می‌شود. این گروه همچنین اشاره می‌کنند قیمت موبایل‌های پرچمدار سامسونگ تفاوت چندانی با آیفون‌های جدید ندارد و اگر علت تعیین میزان تعرفه واردات، ارزی است، باید شامل همه برندها شود. **میزان ارزبری آیفون در سال‌های اخیر چقدر بوده؟** پاسخ به این سوال ساده نیست. در ۲ سال گذشته تنها مدل‌های آیفون ۱۳ به قبل به کشور وارد شده و مدل‌های بالاتر به صورت قاچاق وارد شده‌اند. شاید بتوان به شکل دیگری پاسخ داد؛ میزان طرفداران موبایل‌های پرچمدار بالای ۶۰۰ دلار چقدر است؟

سهم برندهای مختلف از بازار موبایل

آمارهای گمرک نشان می‌دهد سال گذشته ۳،۴ میلیارد دلار گوشی تلفن همراه به ۲ شیوه تجاری و مسافری وارد کشور شده است. از این میزان ۴،۵ درصد از ارزش کل واردات کشور به گوشی تلفن همراه اختصاص داشت. سهم موبایل‌های زیر ۱۵۰ دلار حدود ۵۰۰ میلیون دلار، سهم موبایل‌های ۱۵۰ تا ۶۰۰ دلار حدود ۱،۸ میلیارد دلار و سهم موبایل‌های بالای ۶۰۰ دلار ۱،۱ میلیارد دلار بوده است. کل واردات کشور در سال ۱۴۰۲ حدود ۶۶،۲ میلیارد دلار بود، بنابراین سهم موبایل‌های بالای ۶۰۰ دلار از کل واردات کشور فقط ۱،۶ درصد بود.

همچنین واردات موبایل‌های بالای ۶۰۰ دلار در سال ۱۴۰۰، پیش از ممنوعیت ورود آیفون ۱۴ به بعد، ۱،۴ میلیارد دلار بود که نشان می‌دهد با ممنوعیت مدل‌هایی از برند آیفون، فقط ۳۷۰ میلیون دلار در ارزی صرفه‌جویی شده است؛ معادل ۰،۵ درصد از کل واردات کشور. آمارهای انجمن واردکنندگان موبایل در سال ۱۴۰۰، پیش از ممنوعیت واردات آیفون ۱۴ و بالاتر نشان می‌دهد سهم سامسونگ از بازار موبایل ایران ۴۹ درصد، شیائومی ۲۶ درصد، نوکیا ۱۳ درصد، اپل ۶ درصد و جی پلاس، جی ال ایکس و هوپوای هر کدام یک درصد بوده است.

آیا دولت به واسطه انتقادها از تعرفه آیفون عقب‌نشینی کرد؟

برای پاسخ به این سوال باید به تعرفه‌های اعلامی مرزبان برای واردات تلفن همراه اشاره کرد. در بخشنامه جدید که برای واردات سال ۱۴۰۳ منتشر شده بود، تعرفه واردات تجاری تلفن هوشمند کمتر از ۱۵۰ دلار ۱۰ درصد و تلفن هوشمند با ارزش ۱۵۰ تا ۶۰۰ دلار هم ۵ درصد اعلام شد. همچنین تعرفه واردات مسافرتی گوشی‌های کمتر از ۱۵۰ دلار ۱۶ درصد و تعرفه گوشی‌ها با ارزش ۱۵۰ تا ۶۰۰ دلار هم ۱۶ درصد تعیین شد. البته در بخشنامه ذکر شده است که واردکنندگان تجاری گوشی‌های بالای ۶۰۰ دلار باید ۱۵ درصد و واردکنندگان مسافری این گوشی‌ها باید ۲۰ درصد تعرفه بپردازند و واردات آیفون ۱۴ به بالا ممنوع اعلام شده بود.

تغییرات جدید در واردات گوشی‌های همراه و تضاد آن با واردات اپل (Apple) را اصلاح و اعلام کرد ممنوعیت واردات این برند فقط شامل مدل‌های ۱۴ به بعد می‌شود. همچنین سود بازرگانی واردات گوشی‌های اپل به ۹۶ درصد افزایش یافت. این پیشنهاد به تصویب هیات وزیران رسیده و در متن اصلاحی تصویب‌نامه هیات وزیران درباره اصلاح تصویب‌نامه موضوع تعیین اصلاحات تعرفه‌ای ۳۷۲

گزارش‌ها نشان می‌دهد در هفته‌های اخیر عملکرد وزارت صمت در حوزه تجارت خارجی به دلیل ابلاغ بخشنامه‌های مبهم و مشکل‌دار با انتقادات زیادی مواجه شده است. این انتقادات منجر به لطعات جدی به بخش تولید شده و باعث سردرگمی صنعت و بازرگانی کشور و ضرر و زیان صاحبان کسب‌وکار و فعالان اقتصادی شده است. فعالان اقتصادی خواستار ورود نهادهای نظارتی به بررسی چگونگی سیاست‌گذاری‌های لحظه‌ای، تدوین بخشنامه‌های تجارت خارجی و فرآیند ایجاد ممنوعیت‌ها و محدودیت‌ها در مجموعه وزارت صمت، معدن و تجارت شده‌اند.

سهم آیفون از بازار جهانی چقدر است؟

طبق برآورد شرکت تحقیقاتی IDC، آیفون با حدود ۲۳۵ میلیون دستگاه فروش در سال گذشته، یک‌پنجم بازار جهانی را به خود اختصاص داد. در این میان، فروش گوشی‌های سامسونگ با کاهش ۲ رتبه به ۲۲۶،۶ میلیون دستگاه رسید و این شرکت کرای را در جایگاه دوم، بالاتر از سازندگان چینی مانند شیائومی قرار داد. این افزایش فروش سالانه اپل نسبت به سامسونگ بی‌سابقه است و نشان می‌دهد اپل بهتر از رقبایش، رکورد صنعت را سبزی کرده است. اپل از مدل‌های قدرتمندی که باعث جذب کاربران به سمت دستگاه‌های گران‌قیمت شده، بهره برده است. با وجود استقبال نه‌چندان گرم از آیفون ۱۵ در چین که بزرگ‌ترین بازار بین‌المللی این گوشی است و در آنجا با محبوبیت روزافزون شرکت فناوری هوآوی و ممنوعیت گسترده استفاده از دستگاه‌های خارجی در سازمان‌ها و نهادهای دولتی روبرو شده است، اپل در سال ۲۰۲۳ موفق به افزایش فروش خود شد.

نیلا پوپال، مدیر تحقیقات IDC گفت: هرچند شاهد رشد قوی از سوی بازیکنان رده پایین اندروید مانند ترانسیوم و شیائومی در نیمه دوم سال ۲۰۲۳ بودیم اما واضح است که بزرگ‌ترین برنده اپل است. این نقطه عطف با وجود

قیمت آیفون با تعرفه ۳۰ درصدی چقدر برای مردم تمام می‌شود؟

فروش داشته باشد، حدود ۱۵۶ دلار دیگر به نرخ آن اضافه می‌شود و به ۱۷۱۴ دلار می‌رسد. حال اگر نرخ دلار، ۱۴ آبان ۱۴۰۳ که در کانال ۶۸ هزار تومان است منبأ قرار بگیرد، نرخ ریالی آن به ۱۱۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان می‌رسد. در نهایت نیز نرخ رجیستری که ۳۰ میلیون تومان است را باید به آن اضافه کرد که به ۱۴۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان می‌رسد. البته باید در نظر داشت نرخ رجیستری برای تمام مدل‌ها یکسان نیست و محاسبات مختص خود را دارد. طبق محاسبات انجام‌شده، قیمت گوشی‌های آیفون مدل‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۶ به شرح زیر است:

بسیاری از متقاضیان گوشی‌های آیفون این پرسش را دارند که با اعلام سود بازرگانی ۳۰ درصدی، آیفون با چه رقمی در بازار ایران قیمت‌گذاری می‌شود. برای محاسبه قیمت تقریبی آیفون، کافی است قیمت جهانی آیفون را با سود بازرگانی (۳۰ درصد) و سود فروش (حداقل ۱۰ درصد) ضرب کرده و هزینه رجیستری را به آن اضافه کنید. به عنوان مثال، آیفون ۱۶ پرومکس GB256 در بازار جهانی به قیمت ۱۱۹۹ دلار عرضه می‌شود. اگر تعرفه ۳۰ درصدی به آن اضافه شود، در همان بندو ورود، ۳۵۹ دلار به آن اضافه می‌شود و با نرخ ۱۵۵۸ دلار به دست فروشنده می‌رسد. حال اگر فروشنده هم حداقل ۱۰ درصد سود

مدل گوشی	قیمت مبدأ (دلار)	قیمت تقریبی در ایران (میلیون تومان)
آیفون ۱۴	۷۹۹	۹۸
آیفون ۱۴ پرو	۹۹۹	۱۲۲
آیفون ۱۴ پرومکس	۱۰۹۹	۱۳۴
آیفون ۱۵	۷۹۹	۹۸
آیفون ۱۵ پرو	۹۹۹	۱۲۲
آیفون ۱۵ پرومکس	۱۰۹۹	۱۳۴
آیفون ۱۶	۸۹۹	۱۱۰
آیفون ۱۶ پرو	۱۰۹۹	۱۳۴
آیفون ۱۶ پرومکس	۱۱۹۹	۱۴۴

در نهایت باید یادآور شد احتمالاً با توجه به تمام نکات گفته شده، سال آینده شاهد حجم بالایی از واردات این تلفن همراه به داخل کشور خواهیم بود که آثار آن را قطعاً در نرخ ارز در بازار آزاد خواهیم دید.

